

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน อำเภอบ้านดุง
จังหวัดอุดรธานี
ชื่อผู้วิจัย : สมเกียรติ กอบัวแก้ว
ปีที่ทำการวิจัย : 2560

.....

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยชุมชน เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน นำภูมิปัญญาพื้นบ้านและทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ออกจำหน่าย เกิดการจ้างงานสร้างรายได้ สร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพ และเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้รับความเชื่อถือและยอมรับจากผู้บริโภคมากขึ้น กระทรวงอุตสาหกรรมได้กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และให้การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งจะพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานระดับประเทศและระดับสากลต่อไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อยกระดับคุณภาพการผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ชนิดปลายเปิด

ผลการศึกษา บริบทเบื้องต้นของพื้นที่ดำเนินการวิจัย พบว่า อำเภอบ้านดุง เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดอุดรธานีและเป็นอำเภอที่มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับสอง ของจังหวัดอุดรธานี แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 13 ตำบล 140 หมู่บ้าน และผลการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในเรื่อง แนวทางการปฏิบัติการดำเนินงานรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนของหน่วยรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนระดับจังหวัด และความรู้ด้านกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ข้อกำหนดมาตรฐาน และวิธีการขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ด้วยกระบวนการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีผู้เข้าร่วมรับการถ่ายทอดทั้งหมด 29 กลุ่ม และผ่านการพิจารณาคัดกรองตามเกณฑ์มาตรฐานเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน พร้อมยื่นคำขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) จำนวนทั้งหมด 29 กลุ่ม และจากการติดตามผลการอนุมัติ พบว่า กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ทั้งสิ้น จำนวน 18 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 62.07 ของกลุ่มฯที่ยื่นทั้งหมด 29 กลุ่ม สำหรับกลุ่มฯ ที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติ มีจำนวน 11 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 37.93 โดยต้องรอการคัดสรรและรอการอนุมัติจากหน่วยงานอุตสาหกรรมจังหวัดต่อไป และผลการติดตามการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการสัมภาษณ์ประธานวิสาหกิจชุมชน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน

8 กลุ่ม โดยการสุ่มสัมภาษณ์ พบว่า กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ ใช้วัสดุจากธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 87.50 และวัสดุที่ไม่ใช่ธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 12.50 และมีระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ระดับ 2 ดาว คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระดับ 3 ดาว คิดเป็นร้อยละ 37.50 และระดับ 4 ดาว คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มผู้ผลิต มีปัญหาที่คล้ายๆ กัน ได้แก่ ปัญหาการขาดเงินทุนสนับสนุนขาดทุนหมุนเวียน ปัญหาสถานที่ในการผลิตคับแคบ ปัญหาขาดคนดำเนินการในการนำสินค้าไปจำหน่ายยังตลาดที่อยู่ไกลบ้าน ปัญหาคนรุ่นหลังไม่สนใจการจัดทำผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ปัญหาขาดความรู้ในเรื่องตลาดออนไลน์และปัญหาในเรื่องการออกแบบบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น

คำสำคัญ: มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) วิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP

อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

Abstract

Research Title: The Development of production community standards of Ban Dung, Udonthani province.

Author : Somkiat Korbuakaew

Year : 2017

Community product standards are a specification of product characteristics produced by the community. Encouraging the community bring local wisdom and resources create product and sale to the local market. Cause employment, make money, create value-added of quality community products. And to make products more trusted and accepted by consumers. The Ministry of Industry has set the standard for community products. And standardized quality of community products and to be ready to develop quality into national and international standards. In this research. The objectives are as follows: 1) to study the operation of community enterprises One Tambon One Product Manufacturer, Ban Dung District, Udon Thani Province 2) to develop the quality of production of Community Products in Ban Dong District, Udon Thani towards Community Product Standards Certification. The population in this study was the community product group in Ban Dong district, Udon Thani province. The tools used in the study were interviews.

The results of the preliminary context study showed that Ban Dung was one of Udon thani provinces and was the second most populous district Of Udon Thani and the administrative area was divided into 13 sub-districts, 140 villages. The result of the process of transferring the technology of community products in the topic guideline of operation of the certification of community products and knowledge of community production processes and how to obtain a certificate of community product standards by training process to educate community product manufacturers in Ban Dong district, Udon Thani. There were 29 participants in attended the training and screened to meet the standard of production for community products. Ready to apply for a Community Product Standards Certificate. As a result of the approval

process, the community product manufacturers received 18 community-based standards, accounting for 62.07% of the total 29 groups. Approved 11 groups or 37.93 percent, waiting to be selected and awaiting approval from the provincial industry. Follow-up of community enterprise One Tambon One Product Manufacturer (OTOP) with interview the president of the community organization by randomly in 8 groups, found that most of the product manufacturing process use natural materials 87.50 percent and non-natural materials 12.50 percent. And 2-star product quality, 50.00 percent, 3-point, 37.50 percent, and 4-star, 12.50 percent. In addition, it is found that the producers have similar problems, such as the lack of working capital, the problem of narrow production places, the problem of lack of people to bring the product to the market distant from home, next generation problems ignore OTOP products. The lack of knowledge about online marketing and packaging design issues.

Keywords: Community Product Standards, Community enterprise, OTOP Products, Ban Dung District, Udon Thani Province